

Manuál verejných priestorov

Princípy a štandardy priestorov chodníkov

v 1.02

Obsah

4	Úvod
5	Čo sú chodníky
5	Problémy chodníkov
6	Všeobecné princípy
10	Typológia chodníka
22	Modelové situácie
23	Mapovanie
30	Návrh
44	Súhrnná tabuľka
46	Bibliografia
48	Spracovateľský kolektív

Úvod

Čo sú chodníky

Chodníky sú najdôležitejšou súčasťou ulice a sú užívané základnou a zároveň najzraniteľnejšou skupinou užívateľov ekosystému mesta – chodcami. Chodníky kombinujú **dopravnú, pobytovú, sociálnu, ekonomickú i ekologickú funkciu**. Mali by tak umožňovať plynulý pohyb, poskytnúť miesto pre zastavenie sa, stretávanie sa, možnosti pre nákup či priestor pre zelenú a modrú infraštruktúru. Základným priestorovým parametrom chodníka je predovšetkým jeho **celková šírka**. Táto určuje možnosti použitia jednotlivých prvkov v rámci chodníka. Patria medzi ne napríklad pás priečelia, voľná priechodná šírka pruhu pre chodcov, pás mobiliáru a zelene, bezpečnostný pás a prípadne i cyklistickú komunikáciu či parkovacie pruhy. **Najdôležitejšou súčasťou celkovej šírky je voľná priechodná šírka** pruhu pre chodcov, ktorá určuje, koľko chodcov a chodkýň je schopných chodiť v danom priereze obsiahnuť. Kvalitné **chodníky slúžia** zároveň rovnako **seniorom aj deťom či rodičom s kočíkmi a ľuďom s pohybovým či zrakovým znevýhodnením**.

STN 73 6110 Projektovanie miestnych komunikácií definuje ako minimálnu voľnú priechodnú šírku chodníka **1,5 m** - t. j. šírku schopnú obsiahnuť dve dospelé osoby kráčajúce vedľa seba. Minimálna šírka sa zväčšuje o bezpečnostné a iné odstupy od budov, výkladov, ciest a pod. V rámci snáh o zvyšovanie komfortu pohybu chodcov však **manuál stanovuje** optimálnu voľnú priechodnú šírku chodníka štandardných ulíc na **2,25 m** – t. j. pre 3 dospelé osoby vedľa seba. Veríme, že tento parameter by mal byť štandardom v hlavnom meste. **V prípade významných ulíc** (napr. hlavné mestské radiály a okruhy) zvyšuje manuál minimálne požiadavky na voľnú priechodnú šírku chodníka oproti štandardným uliciam o 0,75 m. Minimálna voľná priechodná šírka sa tak odporúča zvýšiť na 2,25 m, optimálna voľná priechodná šírka na **3 m**.

Problémy chodníkov

Medzi **základné problémy** bratislavských chodníkov patrí ich **nevhodné priestorové usporiadanie**, medzi ktoré môžeme zaradiť: 1. nedostatočnú voľnú priechodnú šírku chodníkov, 2. nevhodné umiestňovanie prvkov verejného priestoru na chodníku, 3. nevhodné formy parkovania na chodníkoch či 4. nevhodná výsadba zelene zasahujúcej do voľnej priechodnej šírky chodníkov. Medzi **ďalšie problémy** patrí **nevhodný stav chodníkov**, ktorý je charakterizovaný napríklad: 1. zlým technickým stavom povrchov, 2. nevhodnými výškovými riešeniami chodníkov a ich priechodov pre chodcov, 3. nevhodným výberom povrchov a ich vlastností a iné. Následkom takéhoto stavu je bariérové prostredie, ktoré negatívne vplýva na chodcov a chodkyne a akceleruje degradáciu ich vzťahu k verejnému priestoru.

Všeobecné princípy

- **Chodníky sú prístupné pre všetkých**
 - chodníky musia zabezpečiť bezbariérové prostredie, a to formou voľnej priechodnej šírky pre plynulé obchádzanie rôznych užívateľov,
 - chodníky pozdĺž hlavných ciest (I. a II. triedy), v krížení s dopravou vchádzajúcou do ciest III. a IV. triedy je vhodné viesť v jednej výške formou priebežného chodníka, v špecifických prípadoch spomaľovacieho prahu,
 - chodníky musia byť riešené bezpečne tak, aby sa na nich predchádzalo kriminálnej činnosti, napr. prirodzenou sociálnou kontrolou.
- **Chodníky sú jednoduché na údržbu a celoročne využiteľné**
 - na chodníku musí byť zabezpečené správne spádovanie (min. 2%) a technické riešenie zamedzujúce vzniku mlák,
 - návrh chodníka musí byť v súlade s jeho celoročnou mechanizovanou údržbou (v prípade zimnej údržby je minimálna pluhom prejazdná šírka chodníka 1,6 m),
 - povrchy použité na chodníkoch musia byť protišmykové a musia byť trvácne a odolné voči mechanizovanej údržbe.
- **Chodníky sú súčasťou životného prostredia**
 - tam, kde je to možné, by mala byť súčasťou chodníka zeleň, predovšetkým stromy a kríky, alternatívne trvalkový záhon alebo iná pôdopokryvná zeleň,
 - chodníky majú byť schopné napomáhať vsakovaniu dažďovej vody do podlažia aplikáciou nasiakavých materiálov, šírkou špárovania, priepustnosťou podkladových vrstiev a cieľným odvádzaním povrchovej vody z chodníka do povrchových vsakov.
- **Chodníky ponúkajú zaujímavé prostredie pre chôdzu i zastavenie**
 - pozdĺž chodníkov je nevyhnutné vytvárať podmienky pre umiestnenie aktívneho parteru formou výkladov či terás umiestnených v rámci pásu priečelia a podmienky pre umiestnenie vzrastlej či pôdopokryvnej zelene a mobiliáru umiestneného v rámci pásu mobiliáru a zelene,
 - ich návrh, ktorého cieľom je dotváranie obrazu daného priestoru so zreteľom na ľudskú mierku, musí pozostávať z vhodných šírkových parametrov jednotlivých typologických súčastí chodníka.
- **Chodníky ponúkajú priestor pre aplikáciu súčasných technológií**
 - na chodníkoch sa odporúča umiestňovať moderné technické riešenia, medzi ktoré patria podzemné smetné nádoby so senzormi, energeticky úsporné osvetlenie so senzormi či inteligentné navigačné a informačné tabule a označníky.

1. Chodníky prístupné pre všetkých

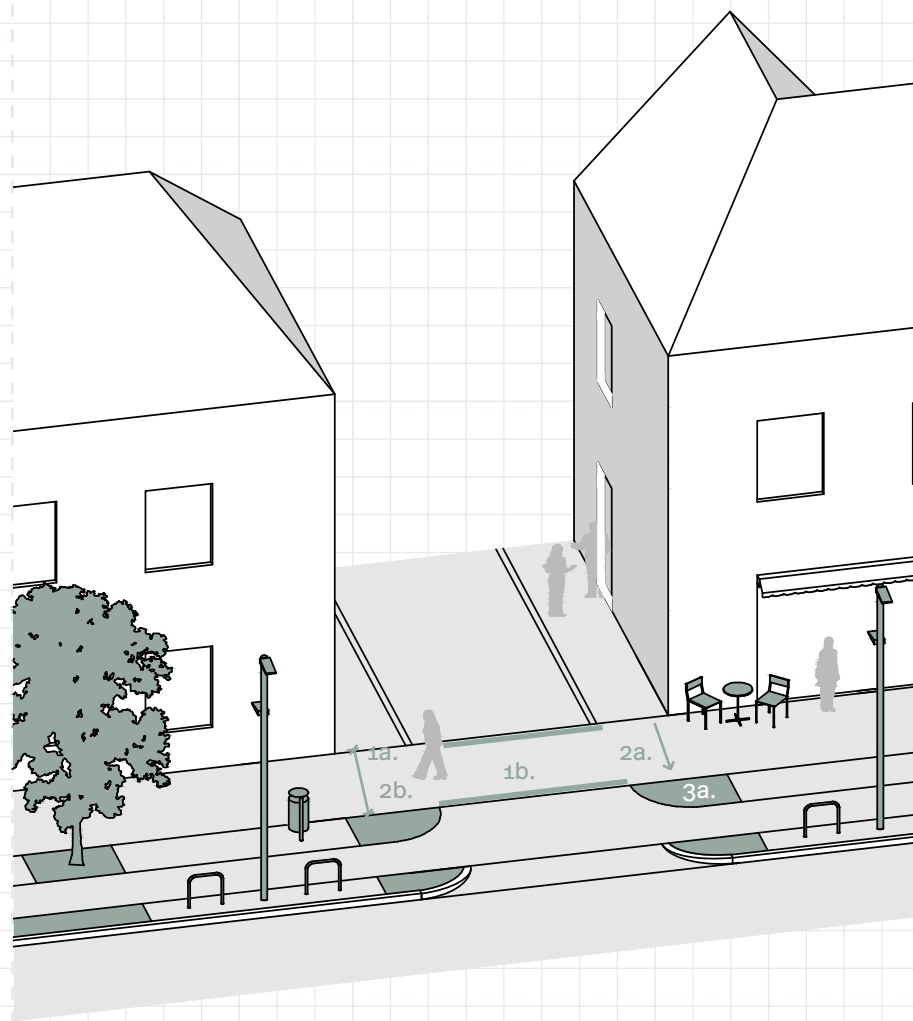
- 1a. Chodníky majú dostatočnú voľnú priechodnú šírku (opt. 2,25 / 3 m).
- 1b. Chodníky sú vedené v jednej výške (napr. priebežný chodník).
- 1c. Chodníky podporujú prirodzenú sociálnu kontrolu (napr. funkčný mix).

2. Chodníky sú jednoduché na údržbu a celoročne využiteľné

- 2a. Chodník musí byť správne vyspádovaný (min. 2%).
- 2b. Chodník musí byť prejazdný pre mechanizovanú údržbu (zima min. 1,6 m).

3. Chodníky sú súčasťou životného prostredia

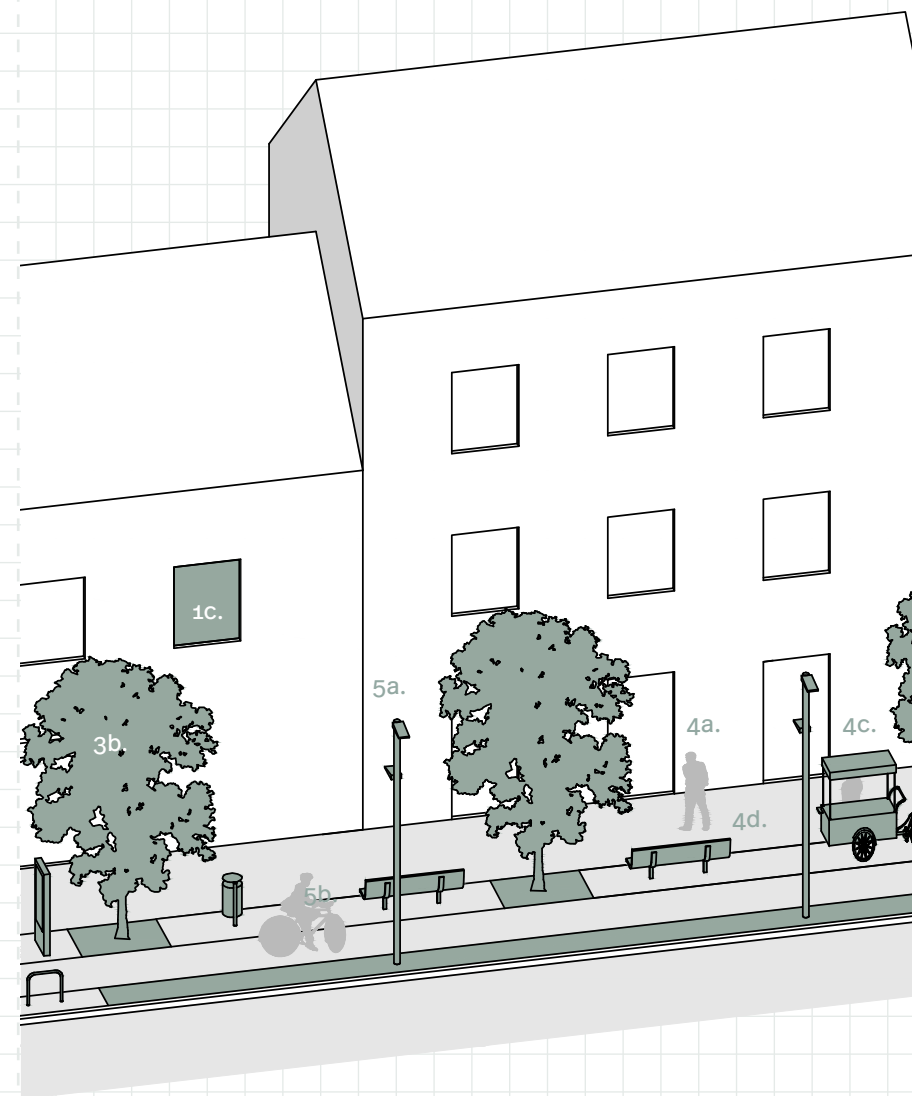
- 3a. Súčasťou chodníka by mala byť zeleň, predovšetkým stromy a kríky.
- 3b. Chodníky majú byť schopné napomáhať vsakovaniu dažďovej vody.

4. Chodníky ponúkajú zaujímavé prostredie pre chôdzu i zastavenie

- 4a. Chodníky sú tvorené s ohľadom na ľudskú mierku.
- 4b. Chodníky sú obohacované aktívnym parterom.
- 4c. Chodníky sú socio-ekonomickými katalyzátormi ulíc.
- 4d. Chodníky ponúkajú priestor pre umiestnenie kvalitného mobiliáru.

5. Chodníky sú priestor pre aplikáciu súčasných technológií

- 5a. Chodníky sú úsporne osvetľované.
- 5b. Chodníky navigujú a plnohodnotne informujú.

Typológia chodníka

Typológia chodníka je chápaná ako funkčno-prevádzkové a priestorové usporiadanie chodníka. Základným prvkom je voľná priechodná šírka pruhu pre chodcov, ktorej prísluší a pokračujúce časti (pás priečelia, pás mobiliáru a zelene a pod.) môžu mať rozličné priestorové usporiadanie a dimenzie. Tieto dimenzie vychádzajú z dotknutých Slovenských technických noriem, Technických podmienok a Princípov a štandardov mesta.

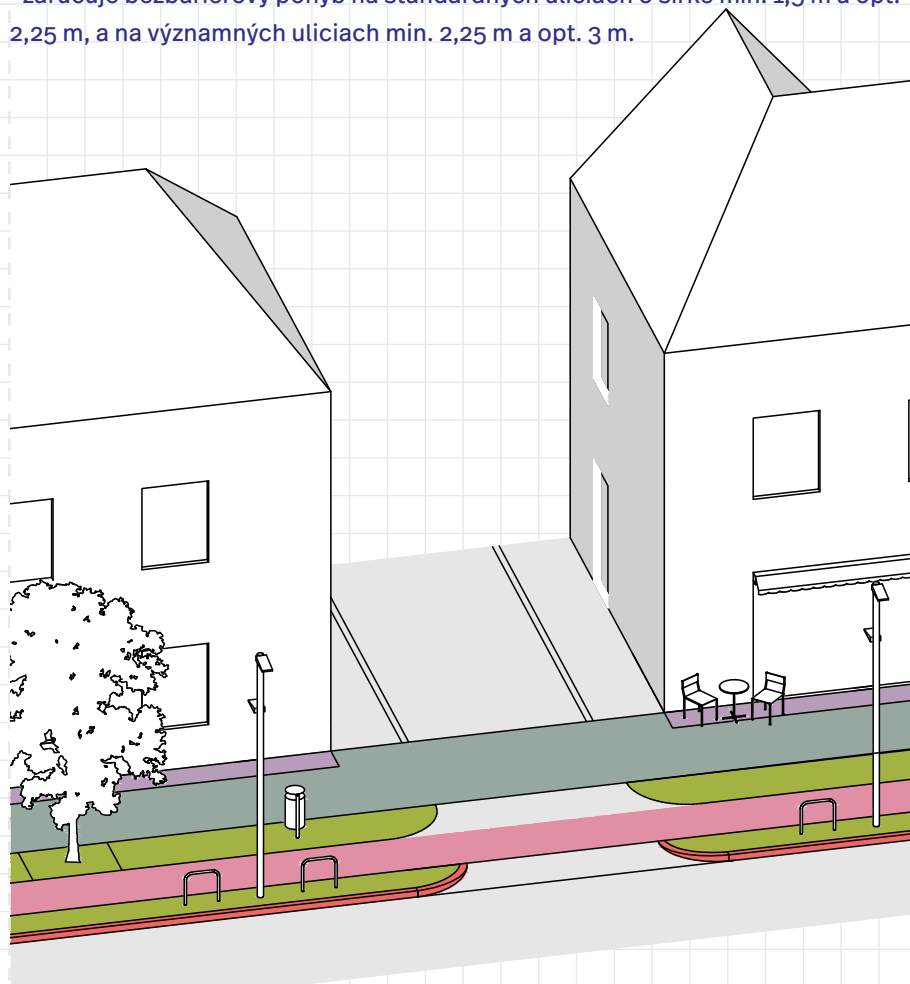
Chodník sa štandardne skladá z:

1. Pás priečelia (viď s. 16)

• pás, ktorý vymedzuje odstup priečelia budovy alebo inej súvislej prekážky (napr. oplotenie, predzáhradka a pod.) od voľnej priechodnej šírky chodníka a zároveň slúži na umiestnenie prvkov pri fasáde (napr. terasy, stojany, koše).

2. Voľná priechodná šírka (viď s.17)

• zaručuje bezbariérový pohyb na štandardných uliciach o šírke min. 1,5 m a opt. 2,25 m, a na významných uliciach min. 2,25 m a opt. 3 m.

3. Pás mobiliáru a zelene (viď s. 18-19)

• slúži na umiestnenie rozličných prvkov (napr. stĺpiky, pouličné osvetlenie, odpadkové koše), ale i prvkov zelene a narábania s dažďovou vodou.

4. Bezpečnostný pás (viď s. 21)

• zabezpečuje bezpečnostné odstupy pruhu pre chodcov, prvkov pásu mobiliáru a zelene, prípadne cyklistickej komunikácie alebo parkovacieho pruhu.

Súčasťou chodníka tiež môže byť

Cyklistická komunikácia (viď s. 20)

• zaručuje plynulý prejazd cyklistu v jednom jazdnom smere o rozmere min. 1,5 m, opt. 2m.

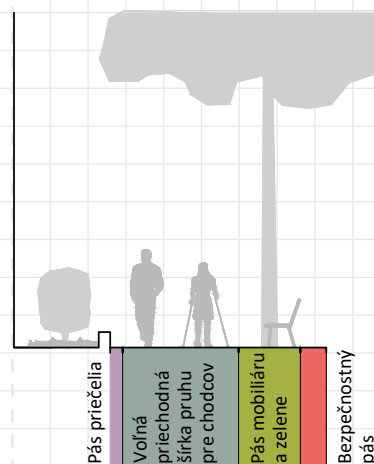
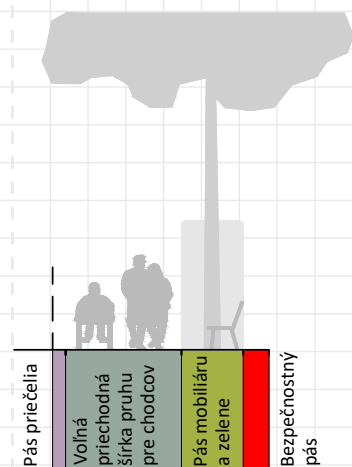
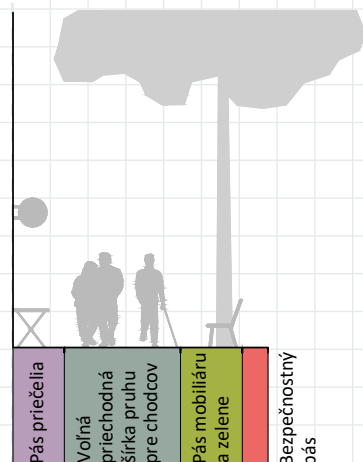
Parkovací pruh (viď s. 20)

• zabezpečuje dostatočný rozmer pre pozdĺžne, šikmé alebo priečne parkovanie na chodníku pri zachovaní optimálnej priechodnej šírky chodníka 2,25 / 3 m.

- Pás priečelia (s. 16)
- Voľná priechodná šírka (s. 17)
- Bezpečnostný pás (s. 21)
- Pás mobiliáru a zelene (s. 18-19)
- Cyklistický pruh (s. 20)

Pri súvislej prekážke

Polyfunkčný chodník

- najčastejšie sa vyskytuje v kompaktnej polyfunkčnej mestskej štruktúre a štruktúre občianskej vybavenosti, ktorého charakteristické usporiadanie zahŕňa rozšírený priestor pásu priečelia pre aktívny parter (napr. pre terasy), voľnú priechodnú šírku chodníka, pás mobiliáru a zelene bližšie k vozovke (jednotlivé prvky sa môžu objavovať i v páse priečelia), bezpečnostný pás.

Chodník pri oplotení

- najčastejšie sa vyskytuje v štruktúre rodinnej zástavby a areálov (športových, výrobných, atď.),
- charakteristické usporiadanie zahŕňa pás priečelia formou odstupu od oplotenia a pás mobiliáru a zelene bližšie k vozovke (jednotlivé prvky sa môžu objavovať i v páse priečelia), bezpečnostný pás.

Chodník pri predzáhradke

- najčastejšie sa vyskytuje v kompaktnej obytnej a vidieckej štruktúre, ako i v prvej etape sídliskových štruktúr a v obytných zónach novodobej zástavby,
- charakteristickým prvkom je pás priečelia vo forme predzáhradky a prípadne pás mobiliáru a zelene (jednotlivé prvky sa môžu objavovať i v páse priečelia), bezpečnostný pás.

01 Vhodný príklad polyfunkčného chodníka s optimálnymi šírkovými parametrami v zóne kompaktnej ulice na štandardnej ulici. Bratislava, Párikova

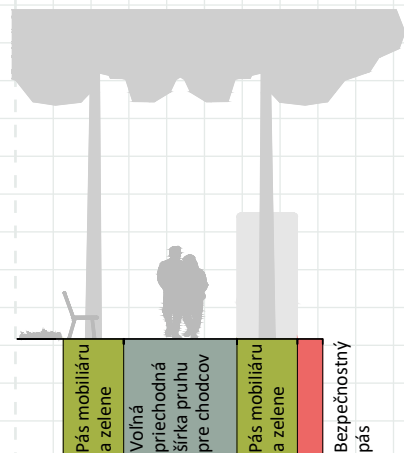

02 Vhodný príklad chodníka pri oplotení v kompaktnej zóne na štandardnej ulici s optimálnou šírkou. Bratislava, Spojná

03 Vhodný príklad chodníka pri predzáhradke v obytnej zóne na štandardnej ulici s optimálnou šírkou. Bratislava, Trenčianska

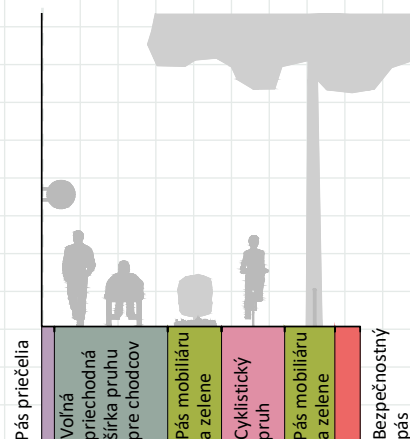
V nezastavanom priestore

Chodník pri zeleni

- najčastejšie sa vyskytuje v zónach prírodnej a mestskej zelene a druhej etapy sídliskových štruktúr,
- charakteristické usporiadanie zahŕňa nespevnený (zväčša trávnatý povrch), ktorý môže slúžiť ako kontinuálny, prípadne prerušovaný pás mobiliáru a zelene (formou ník na mobiliár), s potencionálnym umiestnením pásu mobiliáru a zelene pri vozovke.

Pri cyklistickej komunikácii a parkovacím pruhu

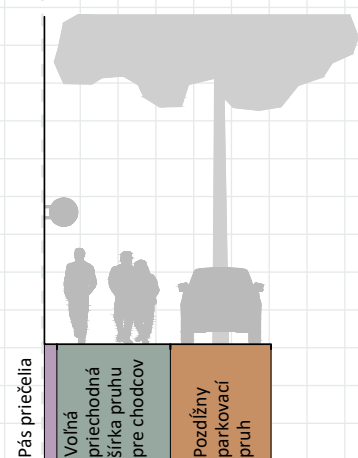

Chodník s cyk. komunikáciou

- štandardný profil chodníka s cyklistickým pruhom vedeným v priestore chodníka,
- v prípade vedenia cyklistickej komunikácie vedľa pruhu pre chodcov je potrebné cyklistickú komunikáciu výškovo segregovať (min. 0,06 m),
- v prípade umiestnenia súvislého pásu zelene alebo materiálovo odlišného pásu mobiliáru a zelene je možné viesť cyklistickú komunikáciu v úrovni pruhu pre chodcov.

Chodník s parkovacím pruhom

- štandardný profil chodníka s parkovacím pruhom na úrovni chodcov,
- pre takéto riešenie platí pravidlo, že voľná priechodná šírka chodníka musí byť väčšia alebo rovná (pozdĺžnemu) parkovaciemu pruhu.

04 Vhodný príklad chodníka pri zeleni (parku) v kompaktnej zóne s nadštandardnou šírkou. Taliansko, Bari

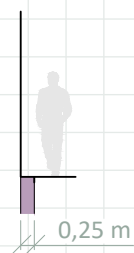

05 Vhodný príklad chodníka s cyklistickou komunikáciou v jednej úrovni oddelený súvislou výsadbovou plochou. Bratislava, Mlynské Nivy

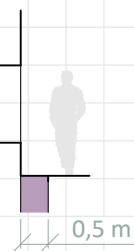
06 Vhodný príklad chodníka s parkovacím pruhom pre ľudí so znovým znevýhodnením v historickej zóne s optimálnou šírkou. Nemecko, Hamburg

Pás priečelia (PP)

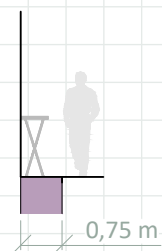
Štandardný odstup od súvislej prekážky

- základný manipulačný priestor priečelia a odstup od súvislej prekážky (napr. oplotenie) o rozmere min. 0,25 m,
- na priečelie, príp. inú súvislú prekážku je možné umiestňovať prvky ako dopravné značenie, reklamu, osvetlenie, markízy a.i. vo výške min. 2,2m (pri prejazde cyklistov min. 2,5 m) a pri zachovaní príslušných noriem a Princípov a štandardov Bratislavy.

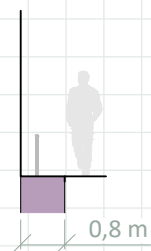
Odstup pre terasu vo výklade

- manipulačný priestor pre umiestnenie malej terasy vo výklade formou sedenia v okne o šírke min. 0,5 m,
- táto plocha zaručuje vytvorenie minimálneho manipulačného priestoru pre sedenie, ktoré nepresahuje za priečelie budovy (príp. inej súvislej prekážky),
- do tohto priestoru je tiež možné umiestniť rozvodné skrine a výsadbové plochy pre popínavé rastliny.

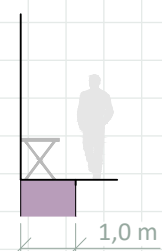
Odstup terasy na státie a priestor pred výkladom

- manipulačný priestor pre umiestnenie malej terasy pred výkladom formou státia o šírke min. 0,75 m,
- táto plocha zaručuje vytvorenie minimálneho manipulačného priestoru pre stojaceho človeka pozdĺž fasády budovy, príp. inej súvislej prekážky,
- táto plocha zároveň poskytuje dostatočný priestor pred výkladom.

Odstup pre cyklistický stojan

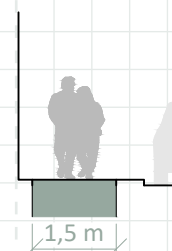
- manipulačný priestor pre pozdĺžne umiestnenie cyklistického stojanu pri fasáde s jednostranným parkovaním bicyklov o šírke min. 0,8 m (pri obojstrannom parkovaní šírka min. 1,5 m).

Odstup terasy na sedenie

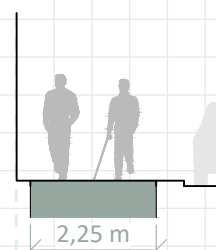
- manipulačný priestor pre umiestnenie malej terasy pred výkladom formou sedenia pozdĺž fasády budovy, príp. inej súvislej prekážky o šírke min. 1 m,
- táto plocha zaručuje vytvorenie minimálneho manipulačného priestoru pre sediaceho človeka pozdĺž fasády budovy, príp. inej súvislej prekážky, pričom zohľadňuje i parametre vozíka, resp. kočíka.

Voľná priechodná šírka pruhu pre chodcov (VPŠ)

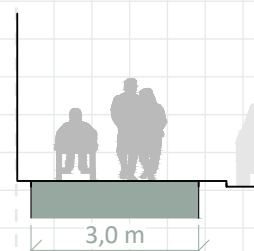
Minimálna šírka

- minimálna voľná priechodná šírka pruhu pre chodcov na chodníku je 2 x 0,75 m, t.j. **1,5 m**,
- takáto šírka tvorí minimálnu hranicu pri tvorbe chodníkov v mestských a obytných uliciach, prípadne pri rekonštrukcii chodníkov pri zachovaní existujúcej celkovej šírky chodníka,
- takáto šírka zabezpečuje bezproblémové vyhýbanie sa dvoch chdcov a chodkýň, chodca a osoby s detským kočíkom, osoby na vozíku, resp. osoby pohybujúcej sa pomocou francúzskych barlí.

Optimálna šírka v štandardných uliciach

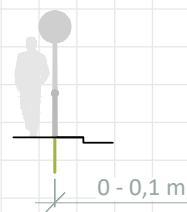
- optimálna voľná priechodná šírka chodcov na chodníku v štandardných uliciach je 3 x 0,75 m, t.j. **2,25 m**,
- takáto šírka je považovaná za minimálnu pri tvorbe chodníkov vo významných uliciach,
- takáto šírka zabezpečuje bezproblémové vyhýbanie sa troch chdcov a chodkýň, dvoch osôb s detským kočíkom, dvoch osôb na vozíku, resp. osôb pohybujúcich sa pomocou francúzskych barlí.

Optimálna šírka vo významných uliciach

- nadštandardná voľná priechodná šírka chodcov na chodníku vo významných uliciach je 4 x 0,75 m, t.j. **3 m**,
- takáto šírka zabezpečuje bezproblémové vyhýbanie sa štyroch chdcov a chodkýň, troch osôb s detským kočíkom, dvoch osôb na vozíku, resp. osôb pohybujúcich sa pomocou francúzskych barlí.

Pás mobiliáru a zelene (PMZ)

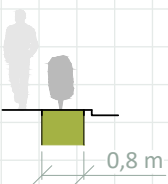
Tyčové a plošné prvky mobiliáru do 0,1 m (+ - 0,1 m) *

- pouličné osvetlenie,
- stĺpiky,
- dopravné a svetelné značenie,
- navigačné označovničky,
- tyčové popolníky,
- zábradlia,
- protihlukové steny.

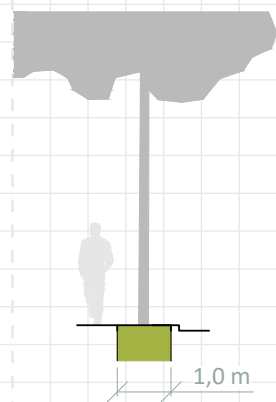
Prvky mobiliáru do 0,5 m (+ - 0,1 m)

- odpadkové koše malé,
- odpadkové koše veľké umiestnené pozdĺžne,
- pitné fontánky umiestnené pozdĺžne,
- hydrant,
- individuálne sedenie umiestnené pozdĺžne,
- osvetlenie komunikácií a stĺpy trakčného vedenia,
- mobilné kvetináče,
- rozvodné skrine.

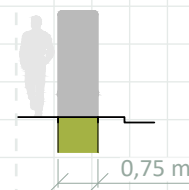
Výsadbová plocha pre kríky od 0,8 m**

- minimálna šírka výsadbovej plochy kríku,
- výsadbová plocha môže zasahovať do bezpečnostného pásu až po okraj obrubníka, pričom krík musí dodržať bezpečnostný odstup od vozovky,
- tvorba súvislej výsadbovej plochy je možná iba pri chodníkoch s voľnou priechodnou šírkou min. 2,25 m.

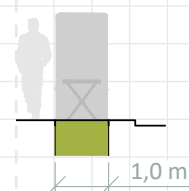
Výsadbová plocha pre stromy od 1,0 m**

- minimálna šírka výsadbovej plochy stromu,
- výsadbová plocha môže zasahovať do bezpečnostného pásu až po okraj obrubníka, pričom kmeň stromu musí dodržať bezpečnostný odstup od vozovky,
- tvorba súvislej výsadbovej plochy je možná iba pri chodníkoch s voľnou priechodnou šírkou min. 2,25 m,
- koruna stromu musí byť umiestnená v dostatočnej výške nasledovne:
min. 2,20 m nad voľnou priechodnou šírkou chodcov,
min. 2,50 m nad cyklistickou komunikáciou,
min. 4,00 m nad jazdným pruhom.

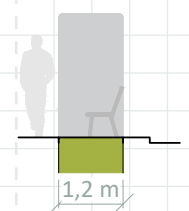
Prvky mobiliáru do 0,75 m (+ - 0,1 m)

- malý citylight,
- malá terasa formou státi.

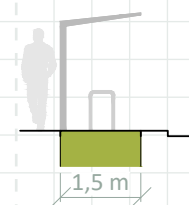
Prvky mobiliáru do 1,0 m (+ - 0,1 m)

- stojany na bicykle umiestnené pozdĺžne,
- picie fontánky umiestnené priečne,
- veľké odpadkové koše umiestnené priečne,
- stredný citylight,
- malé terasy formou pozdĺžneho sedenia

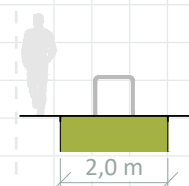
Prvky mobiliáru do 1,2 m (+ - 0,1 m)

- lavičky s operadlom umiestnené pozdĺžne vrátane manipulačného priestoru,
- individuálne sedenie umiestnené priečne vrátane manipulačného priestoru,
- veľký citylight.

Prvky mobiliáru do 1,5 m (+ - 0,1 m)

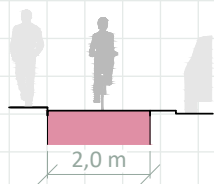
- priestor pre stojan umiestnení šikmo 45° vrátane manipulačného priestoru,
- pozdĺžne lavičky bez operadla (obojsmerné sedenie) vrátane manipulačného priestoru,
- štandardný autobusový prístrešok vrátane manipulačného priestoru.

Prvky mobiliáru do 2,0 m (+ - 0,1 m)

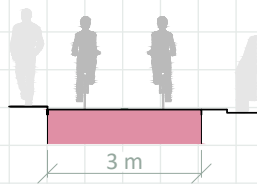
- stojany na bicykle umiestnené priečne vrátane manipulačného priestoru,
- stanice bikesharingu,
- lavičky osadené priečne,
- prístrešky pre bicykle,
- kontajnerové stojiská,
- stánky, kiosky a iné prvky drobnej architektúry.

Cyklistická komunikácia

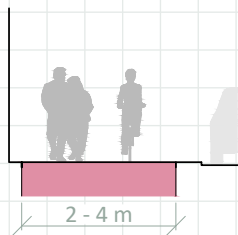
Jednosmerná cyklistická komunikácia

- optimálna šírka cyk. komunikácie umožňujúca bezpečnú a komfortnú jazdu v štandardných uliciach sú 2 m a vo významných uliciach 2,5 m,
- minimálna prejazdna šírka jednosmernej cyk. komunikácie realizovanej v stiesnených podmienkach (podlieha posúdeniu) je 1,5 m,
- cyk. komunikácie je potrebné rozšíriť o príslušné bezpečnostné odstupy (viď. Bezpečnostný pás).

Obojsmerná cyklistická komunikácia

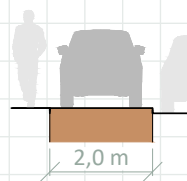
- optimálna šírka obojsmernej cyk. komunikácie v štandardných uliciach sú 3 m a vo významných uliciach sú 3,5 m,
- takáto šírka zaručuje bezpečnú a pohodlnú jazdu a predchádzanie.
- cyk. komunikácie je potrebné rozšíriť o príslušné bezpečnostné odstupy (viď. Bezpečnostný pás).

Zdieľaný chodník

- minimálna priechodná a prejazdna šírka chodcov a cyklistov je 2 m pri intenzite do 150 ch/h a c/h v obidvoch smeroch, 3 m pri intenzite od 150 do 300 ch/h a c/h v obidvoch smeroch, 4 m pri intenzite od 300 do 500 ch/h a c/h v obidvoch smeroch,
- pri intenzite nad 500 ch/h a c/h sa odporúča vybudovanie samostatnej cyklistickej komunikácie.
- cyk. komunikácie je potrebné rozšíriť o príslušné bezpečnostné odstupy (viď. Bezpečnostný pás).

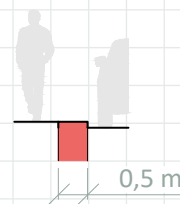
Parkovací pruh

Parkovací pruh

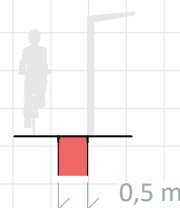
- minimálna odporúčaná šírka pozdĺžneho parkovacieho pruhu sú 2 m, pričom na obslužných mestských komunikáciách STN 73 6110 odporúča 2,25 m,
- parkovanie na úrovni s chodcami je prípustné iba v ojedinelých situáciách, napr. pre osoby na vozíku, krátkodobé zastavenie zásobovacích vozidiel do 3,5 t a taxi alebo v zdieľaných uliciach.

Bezpečnostný pás (BP)

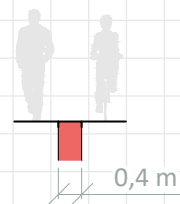
Bezpečnostný odstup pri vozovke

- bezpečnostný odstup voľnej priechodnej šírky chodníka, cyklistickej komunikácie, alebo prekážok (napr. mobiliáru, alebo vzrastlej zelene) od vozovky je 0,5 m (do tohto priestoru môžu zasahovať výsadbové plochy, napr. stromová jama a pôdopokryvná zeleň, napr. tráva, kvety)
- v stiesnených podmienkach (napr. CMO) je možné znížiť tento bezpečnostný odstup na 0,25 m,
- chodníky sa od vozovky oddeľujú výškovým rozdielom (napr. obrubníkom) 0,08 - 0,15 m.

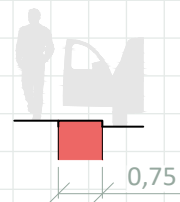
Bezpečnostný odstup cyklistickej komunikácie

- bezpečnostný odstup od súvislej pevnej prekážky (napr. budovy, plotu a pod.) je minimálne 0,5 m,
- odstup cyklistickej komunikácie od solitérnej pevnej prekážky (napr. mobiliáru) je minimálne 0,25 m.

Varovný pás a vodiaci prúžok cyklotrasy

- oddelenie cyklistickej komunikácie vedenej v jednej úrovni s chodcami pomocou špeciálneho varovného pásu a vodiaceho prúžku o celkovej šírke 0,4 m
- v prípade výškového oddelenia 0,06 - 0,10 m nie je potrebné oddelenie varovným pásom a vodiacim prúžkom

Bezpečnostný pás parkovania

- bezpečnostný odstup voľnej priechodnej šírky pruhu pre chodcov, prvkov pásu mobiliáru a zelene alebo cyklistickej komunikácie od pozdĺžneho parkovania je minimálne 0,75 m (v prípade protismernej cyklistickej prevádzky min. 0,5 m),
- tento odstup sa odporúča integrovať do voľnej priechodnej šírky chodníka o šírke min. 2,25 m alebo do pásu mobiliáru a zelene,
- bezpečnostný odstup voľnej priechodnej šírky pruhu pre chodcov, prvkov pásu mobiliáru a zelene alebo cyklistickej komunikácie od šikmého a kolmého parkovania je minimálne 1 m,
- ideálny spôsob zabezpečenia odstupu je aplikácia tzv. carstopov v priestore parkovacieho pruhu.

Modelové situácie

Mapovanie

Metodika

Zámerom nášho mapovania, ktoré sa uskutočnilo počas celého roka 2021 v spolupráci s Prírodovedeckou fakultou Univerzity Komenského, bolo systematické mapovanie profilov uličných priestorov (medzi nimi i priestorov chodníkov) z hľadiska štruktúry a usporiadania prvkov a kategórií infraštruktúry. Bratislava sa v oblasti tvorby verejných priestorov v súčasnosti neopiera o systematicky vytvorenú databázu, ktorá by pokrývala potrebné aspekty aktuálneho stavu týchto profilov, ktoré sú zväčša vytvárané účelovo ako prípadové štúdie podľa aktuálnych investičných zámerov. Spolupráca s Univerzitou je preto významným krokom dopredu pre koncepciu a tvorbu verejných priestorov v Bratislave.

Cieľom projektu Princípov a štandardov priestorov chodníkov je vytvoriť východiskový empirický materiál modelových situácií profilov založených na ich predchádzajúcom mapovaní. Pandemická situácia so sebou priniesla obmedzenia, ktoré sťažili alebo znemožnili prácu v teréne mesta a preto tento projekt originálne kombinoval verejne dostupné online zdroje a nástroje, ktoré zachytávajú situáciu v uliciach a umožňujú merať potrebné parametre.

1. Mapovanie

Trvanie: Letný semester 2020/21 (02.–05.2021)

Počet študentov: 6

Výber a počet mapovaných profilov: 79

- kľúčovo sa jednalo o kompozičné osi a iné významné ulice mesta a ulice v príprave pre opravy na rok 2021.

Použité nástroje:

- určenie mapovaných profilov pomocou Google My Maps,
- meranie uličných profilov a ich súčastí pomocou „Kataster nehnuteľností ZBGIS“, „Google Earth“ a „mapsfy.com“,
- grafická ilustrácia mapovaných profilov ulice z hľadiska skladby jej častí a prvkov pomocou platformy „streetmix.net“,
- terénne (alt. virtuálne) mapovanie danej lokality v oboch smeroch,
- tvorba súhrnnej tabuľky v MS Excel s nasledujúcou štruktúrou stĺpcov:
 - A – Názov profilu,
 - B – Názov segmentu tak ako je označený v angličtine v „streetmix.net“,
 - C – Šírka segmentu udaná v centimetroch,
 - D – priezvisko,
- komprimovanie údajov a tvorba .CSV súbor pre ich GIS interpretáciu.

2. Mapovanie

Trvanie: Zimný semester 2021/22 (09.–11.2021)

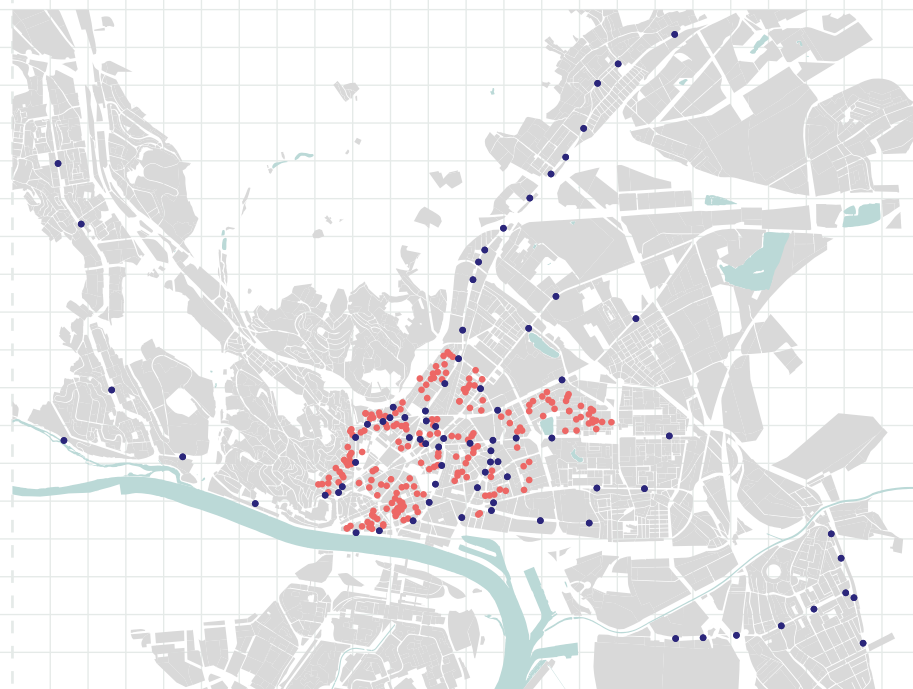
Počet študentov: 22

Výber a počet mapovaných profilov: 197

- kľúčovo sa jednalo o mapovanie ulíc kompaktného mesta a prvých sídliskových štruktúr).

Použité nástroje:

- študenti sa kľúčovo zamerali na meranie celkovej šírky a širok jednotlivých súčastí uličných profilov pomocou predefinovaného formulára „Survey 123“ s vopred definovanými lokalitami,
- meranie uličných profilov a ich súčastí pomocou „Kataster nehnuteľností ZBGIS“, „Google Earth“ a „mapsfy.com“,
- študenti nevytvárali grafické ilustratívne rezy, ktoré nahradilo
- obsahové mapovanie výskytu konkrétnych častí a prvkov v rámci mapovaných ulíc,
- kvalitatívne mapovanie zaznamenalo kvalitu vybraných prvkov a povrchov formou dobrý/zlý,
- obsahové a kvalitatívne mapovanie prebiehalo priamo v teréne, alternatívne pomocou aplikácie „Google street view“, pričom každý študent vytvoril dve fotky zo stredu mapovanej ulice (1. Pohľad v smere mapovania na S, alebo V, 2. Pohľad v opačnom smere),
- zanesené údaje boli automatizovane exportované zo „Survey 123“ do GIS spracovateľných formátov.

1. Mapovanie
2. Mapovanie

Limity mapovania

Mapovanie a meranie v spolupráci so študentami, ktoré sa vzhľadom na pandemickú situáciu uskutočnilo prevažne online formou, so sebou prináša svoje limity. Tie sa prejavujú predovšetkým v nepresnom meraní detailnejších častí ulice, akými sú šírky chodníkov, pásov mobiliáru a zelene, prípadne aktuálneho stavu ulíc.

Tieto nepresnosti sú zväčša zapríčinené nepresnosťami v nástrojoch na meranie vzdialenosti v použitých mapovacích nástrojoch a nepresnosti a nejednoznačné hranice jednotlivých súčastí mapovaných uličných profilov v použitých podkladoch.

Druhou príčinou vzniknutých nepresností je ľudský faktor, ktorý v prípade mapovania so študentami pramení z možných problémov s pochopením a uchopením metodiky mapovania. Mapovanie je teda potrebné brať ako metodický a informatívny prieskum, ktorý je pri ďalšom používaní potrebné overiť vo svojom detaile merania jednotlivých častí a prvkov.

Chodníky do 2,25m

Názov ulice	Šírka vľavo	Názov ulice	Šírka vľavo	Názov ulice	Šírka vpravo
Dvojkrižna 1	1.5	Školská	0,7	Sartorisova	0,4
Náb. a. g. L. Svobodu 1	1.9	J. Čigera-Hronského	1	Priekopy	0,9
Karpatská 1	2	Liptovská	1	Liptovská	1
Karpatská 2	2	Kvetná	1	Floglova 1	1
Zámocká 1	2	Paulínyho 1	1	Sečovská 1	1
Kazanská 4	2	Šuňavcova 1	1	Rajská 1	1
Račianska 4	2	Turčianska	1,1	Česká	1
		Hornonitrianska	1,1	Solivarská 2	1
		Novohradská	1,1	Turčianska	1,1
		Floglova 1	1,2	Hornonitrianska	1,1
		Ul. 29. Augusta 1	1,3	Novohradská	1,1
		Solivarská 1	1,3	Fazuľová	1,2
Názov ulice	Šírka vpravo	Belehradská	1,3	Brestová	1,3
Náb. a. g. L. Svobodu 1	1.9	Jelačicova	1,3	Spojňá 1	1,3
Dvojkrižna 1	2	Kolárska 1	1,3	Tabaková	1,4
Karpatská 1	2	Tabaková	1,4	Alešova	1,4
Karpatská 2	2	Alešova	1,4	Belehradská	1,5
Kazanská 2	2.1	Sabinovská 1	1,4	Palárikova 1	1,5
		Palárikova 2	1,5	Lazaretská 2	1,5
		Vrátnianská 1	1,5	Bernolákova	1,5
		Palárikova 1	1,5	Palárikova 2	1,6
		Jiskrova	1,5	Mariánska 1	1,6
		Priekopy	1,5	Dobrovicova 2	1,6
		Plzenská	1,5	Belopotockého	1,6
		Gemerská	1,5	Sibírska 2	1,6
		Dunajská 3	1,6	Ul. 29. Augusta 1	1,7
		Lužická	1,6	Jiskrova	1,7
		Brestová	1,7	Gemerská	1,7
		Konventná 1	1,8	Smrečianska 1	1,7
		Cukrová 2	1,8	Križikova 1	1,7
		Mariánska 1	1,8	Kvetná	1,8
		Drieňová 1	1,8	Cukrová 2	1,8
		Drevená 1	1,8	Beskydská 1	1,8
		Panenská 1	1,9	Povraznícka	1,8
		Fraňa Kráľa 1	1,9	Jedlíkova 1	1,8
		Lermontova 1	1,9	Lužická	1,9
		Prešovská 2	1,9	Konventná 1	1,9
		Smrečianska 1	2	Fraňa Kráľa 1	1,9
		Bezručova 2	2	Mikovíniho	1,9
		Bezručova 1	2	Školská	2
		Bezručova 3	2	Plzenská	2
		Dobrovicova 2	2	Bezručova 2	2
		Grosslingova 2	2	Bezručova 1	2
		Lazaretská 2	2	Bezručova 3	2
		Gunduličova 1	2	Grosslingova 2	2
		Moyzesova 1	2	Tokajická 1	2
		Tokajicka 1	2	Zvolenská	2
		Medzilaborecká 1	2	Kocelova	2
		Sečovská 1	2	Klincová	2
		Zvolenská	2	Svatoplukova	2
		Kocelova	2	Kvačalova	2
		Klincová	2	Mestská	2
		Svatoplukova	2	Kalinčiakova	2
		Kvačalova	2	Ovručská	2
		Mestská	2	Ursínyho 1	2
		Kalinčiakova	2	Lomonosovova 1	2
		Ovručská	2	Cintorínska 2	2
		Ursínyho 1	2	Bazová	2
		Čajkova	2,1	Dobrovicova 1	2
		Spojňá 1	2,1	Jelenia 1	2
		Podjavorinskej 1	2,1	Pavlovova	2
		Gajova 1	2,1	Azovská	2
		Šoltésovej	2,1	Robotnícka	2
		Sartorisova	2,1	Budyšínska	2
		Škultétyho	2,1	Osadná	2
		Kúpeľná 1	2,1	Gajova 2	2
		Beskydská 1	2,2	Šuňavcova 2	2
		Puškinova 1	2,2	Tovarenska 1	2
		Belopotockého	2,2	Prešovská	2
		Zochova 1	2,2	Tehelná	2
		Lazaretská 1	2,2	Gorkého 1	2
		Lomonosovova 1	2,2	Haburská 1	2
		Cintorínska 2	2,2	Komárnická 1	2
		Zahrebská	2,2	Čaklovská 1	2
		Bazová	2,2	Solivarská 1	2,1
				Gunduličova 1	2,1
				Gajova 1	2,1
				Mateja Bela 1	2,1
				Sabinovská 2	2,1
				Paulínyho 1	2,2
				Vrátnianská 1	2,2
				Čajkova	2,2

1. Mapovanie
2. Mapovanie

Chodníky do 3m

Názov ulice	Šírka vľavo	Názov ulice	Šírka vľavo	Názov ulice	Šírka vpravo
Mlynské nivy 3	2.4	Svoradova 1	2,3	Kolárska 1	2,3
Kubačova 1	2.5	Sládkovičova 1	2,3	Panenská 1	2,3
Mlynské nivy 2	2.5	Legionárska	2,3	Moyzesova 1	2,3
Dvojkrižna 3	2.6	Živnostenská 1	2,3	Sládkovičova 1	2,3
Čachtická 1	2.8	Klemensova 2	2,4	Mliekarenská	2,3
Karoveská 2	2.8	Sienkiewiczova	2,4	Hollého 1	2,3
Dvojkrižna 2	3	Bjornsonova	2,4	Železničiarska 1	2,3
Kazanská 2	3	Wilsonova	2,4	Kúpeľná 2	2,3
Legionárska 1	3	Pri starej prachárni	2,4	Lazaretská 1	2,4
Račianska 6	3	Sabinovská 3	2,4	Svoradova 1	2,4
Račianska 7	3	Heydukova 1	2,4	Živnostenská 1	2,4
Vazovova 1	3	Piešťanská	2,4	Klemensova 3	2,4
Vazovova 3	3	Dobrovicova 1	2,5	Klemensova 1	2,4
Záhradnícka 2	3	Leškova 1	2,5	Štetinova 1	2,4
		Križikova 1	2,5	Šuňavcova 1	2,5
		Tolstého 1	2,5	Lermontova 1	2,5
		Liščie nivy	2,5	Puškinova 1	2,5
		Sibírska 3	2,5	Klemensova 2	2,5
Názov ulice	Šírka vpravo	Poľská	2,5	Wilsonova	2,5
M. Schn.-Trnavského 1	2.3	Mliekarenská	2,5	Heydukova 1	2,5
Staromestská 2	2.4	Hollého 1	2,5	Kyjevská	2,5
Vajanského nábrežie 1	2.4	Palackého 2	2,5	Družstevná	2,5
Gagarínova 2	2.5	Kyjevská	2,5	Bajzova	2,5
Karoveská 2	2.6	Kraskova	2,5	Tešlova 2	2,5
Vajnorská 3	2.6	Železničiarska 1	2,6	Justičná	2,5
Karadžičova 3	2.6	Klemensova 3	2,6	Zochova 1	2,6
Šancová 3	2.7	Slovanská	2,6	Bjornsonova	2,6
Kubačova 1	2.8	Bernolákova	2,6	Vysoká 1	2,6
Slovnaftská 2	2.8	Sibírska 2	2,6	Sabinovská 3	2,7
Karadžičova 2	2.8	Družstevná	2,6	Leškova 1	2,7
Zámocká 1	2.8	Sklenárová	2,6	Sibírska 3	2,7
Račianska 12	3	Jelenia 1	2,7	Dunajska 2	2,7
Mlynské nivy 3	3	Klemensova 1	2,7	Kuliškova	2,7
Dvojkrižna 3	3	Štetinova 1	2,7	Sabinovská 1	2,8
Račianska 11	3	Mikovíniho	2,7	Dunajská 3	2,8
Šancová 2	3	Sasinkova	2,7	Pionierska	2,8
Račianska 7	3	Trenčianska	2,7	Zahrebská	2,9
Šancová 1	3	Vysoká 1	2,7	Drieňová 1	3
Vazovova 1	3	Čajkovského	2,8	Liščie nivy	3
Vazovova 3	3	Rajská 1	2,8	Sasinkova	3
Záhradnícka 2	3	Mateja Bela 1	2,8	Čajkovského	3
		Povraznícka	2,8	Herlianska 1	3
		Palisády 1	2,9	Herlianska 2	3
		Žitinská	2,9	Moskovská	3
		Palisády 2	2,9	Sibírska 1	3
		Grosslingova 1	3	Revúcka	3
		Dunajska 2	3	Medená 1	3
		Cintorínska1	3	Kutuzova	3
		Herlianska 1	3	Mýtna	3
		Herlianska 2	3	Obchodná 1	3
		Moskovská	3		
		Sibírska 1	3		
		Škultétyho	3		
		Bajzova	3		
		Revúcka	3		
		Pavlovova	3		
		Azovská	3		
		Robotnícka	3		
		Medená 1	3		
		Budyšínska	3		
		Osadná	3		
		Kutuzova	3		

Chodníky do 3,75m

Názov ulice	Šírka vľavo	Názov ulice	Šírka vľavo
Staromestská 2	3,1	Prešovská 1	3,1
Miletičova 1	3,2	Gajova 2	3,2
Štefánikova 1	3,2	Murgašova 1	3,3
Karadžičova 2	3,4	Drieňová 3	3,3
Košická 3	3,4	Holekova	3,4
Račianska 1	3,4	Fazuľová	3,4
Ružinovská 1	3,4	Kuliškova	3,4
Vajnorská 2	3,4	Testlova 1	3,4
Košická 2	3,5	Priemyselná	3,5
Saratovská 1	3,5	Jesenského 1	3,5
Štefánikova 2	3,5	Palackého 1	3,5
Košická 4	3,6	Šuňavcova 2	3,5
Záhradnícka 4	3,6	Legerského 1	3,5
Legionárska 2	3,7	Legerského 2	3,5
Šancová 3	3,7	Kozia 1	3,6

Názov ulice	Šírka vpravo	Názov ulice	Šírka vpravo
Miletičova 1	3,1	Jelačicova	3,1
Račianska 9	3,2	Palisády 1	3,1
Štefánikova 1	3,3	Sklenárová	3,3
Račianska 13	3,3	Trenčianska	3,3
Trnavská cesta 1	3,3	Murgašova 1	3,3
Štefánikova 2	3,5	Priemyselná	3,4
Račianska 3	3,5	Žilinská	3,5
		Grosslingova 1	3,5
		Škultétyho	3,5
		Medená 2	3,5
		Škultétyho	3,6
		Palackého 1	3,6
		Kozia 1	3,6

Chodníky do 4,5m

Názov ulice	Šírka vľavo	Názov ulice	Šírka vľavo
Dostojevského rad 1	3,8	Dunajská 1	3,8
Košická 1	3,9	Testlova 2	3,8
Miletičova 2	4	Kyčerského	3,9
Prievozská 1	4	Tovarenska 1	4
Račianska 8	4	Šumavská	4
Trnavská cesta 3	4,3	Dohányho	4
Račianska 10	4,4	Kupeckého	4
Záhradnícka 3	4,4	Medená 2	4
Račianska 3	4,5	Prešovská	4,1
Račianska 9	4,5	Rastislavova	4,2
		Cyrilova	4,5

Názov ulice	Šírka vpravo	Názov ulice	Šírka vpravo
Mlynské nivy 1	3,8	Piešťanská	4
Račianska 2	3,9	Jesenského 1	4
Botanická 1	3,9	Šumavská	4
Dvojkřížna 4	4	Dohányho	4
Dvojkřížna 2	4	Kupeckého	4
Račianska 8	4	Rastislavova	4
Trnavská cesta 3	4	Cyrilova	4,1
Košická 4	4	Cintorínska1	4,2
Slovnaftská 1	4,1		
Račianska 4	4,1		
Gagarinova 1	4,2		
Legionárska 1	4,3		
Vajnorská 2	4,4		

Chodníky do 5,25m

Názov ulice	Šírka vľavo	Názov ulice	Šírka vľavo
Miletičova 3	4,6	Mýtna	5
Šancová 2	4,6	Velehradská	5
Rázusovo nábrežie 2	4,7	Kúpeľná 2	5
Šancová 1	4,8	Palkovičova	5,2
Vajnorská 3	4,9		
Gagarinova 1	5		
Rázusovo nábrežie 1	5		
Slovnaftská 3	5		
Záhradnícka 1	5		

Názov ulice	Šírka vpravo	Názov ulice	Šírka vpravo
Prievozská 1	4,6	Žabotova 1	4,6
Košická 3	4,7	Legionárska	4,9
Legionárska 2	4,7	Velehradská	5
Račianska 10	4,9	Kúpeľná 1	5,2
Vajnorská 1	4,9	Drieňová 3	5,2
Kazanská 3	5		
Miletičova 2	5		
Račianska 6	5		
Záhradnícka 1	5		

Chodníky do 6m

Názov ulice	Šírka vľavo	Názov ulice	Šírka vľavo
Račianska 12	5,3	Dunajská 1	5,3
Račianska 2	5,5	Súkennícka	5,3
Botanická 1	5,6	Palkovičova	5,5
Vajnorská 1	5,6	Mostová 1	5,5
Karadžičova 3	5,8		
Trnavská cesta 1	6		

Názov ulice	Šírka vpravo	Názov ulice	Šírka vpravo
Vazovova 2	6	Súkennícka	5,6
Púchovská 1	6	Obchodná 1	6
		Mostová 1	6
		Česká	6
		Tehelná	6

Chodníky nad 6m

Názov ulice	Šírka vľavo	Názov ulice	Šírka vľavo
Vazovova 2	7	Drieňová 2	7
Karadžičova 1	7,2	Justičná	7,7
Ružinovská 2	8	Žabotova 1	8,4
Karadžičova 4	8,6	Blumentálska 1	8,4
Trnavská cesta 2	16	Blumentálska 2	8,5
		Riegeleho 1	10,5
		Sabinovská 2	15,3

Názov ulice	Šírka vpravo
Riegeleho 1	6,2
Blumentálska 1	6,4
Blumentálska 2	6,8
Drieňová 2	7,9
Testlova 1	8
Poľská	9,8
Komárnická 2	9,8
Ružová dolina	10
Prešovská 2	12,2
Haburská 2	12,3
Prešovská 1	12,4

1. Mapovanie
2. Mapovanie

Návrh

Metodika

Návrh sa zameriava na typologické rozdelenie chodníkov podľa ich umiestnenia v rámci navrhovaných urbanistických zón a prevládajúcej morfológie (viď s. 12-15) za účelom definovania minimálnych a optimálnych parametrov pri tvorbe chodníkov. Následne pozostával z úvodného štúdia typológie a štandardných priestorových nárokov častí a prvkov chodníka (viď s. 16-21), ktorého zdrojom boli vydané Princípy a štandardy, zahraničné manuály, či Slovenské technické normy a Technické podmienky (viď s. 46). V ďalšom kroku boli podľa významu ulíc definované dve kategórie širok: **1. významné ulice** s voľnou priechodnou šírkou min. 2,25 m a opt. 3 m, **2. štandardné ulice** s voľnou priechodnou šírkou min. 1,5 m a opt. 2,25 m.

Mapovanie (viď s. 22-29) zozbieralo informácie o šírkových parametroch chodníkov naprieč širokým spektrom mestských štruktúr. Chodníky boli následne kategorizované na základe modularity vychádzajúcej z typológie najužšieho možného chodníka vedeného popri komunikácii a popri súvislej prekážke (od 2,25 m), pričom šírkové kategórie narastajú po 0,75 m (modul dospelého chodca). Návrhová časť pozostáva zo schematických rezov zachytávajúcich možnosti a kombinácie jednotlivých typologických častí chodníka podľa priestorového rozsahu danej kategórie.

Ako čítať Modelové situácie

Mapy a iná dokumentácia

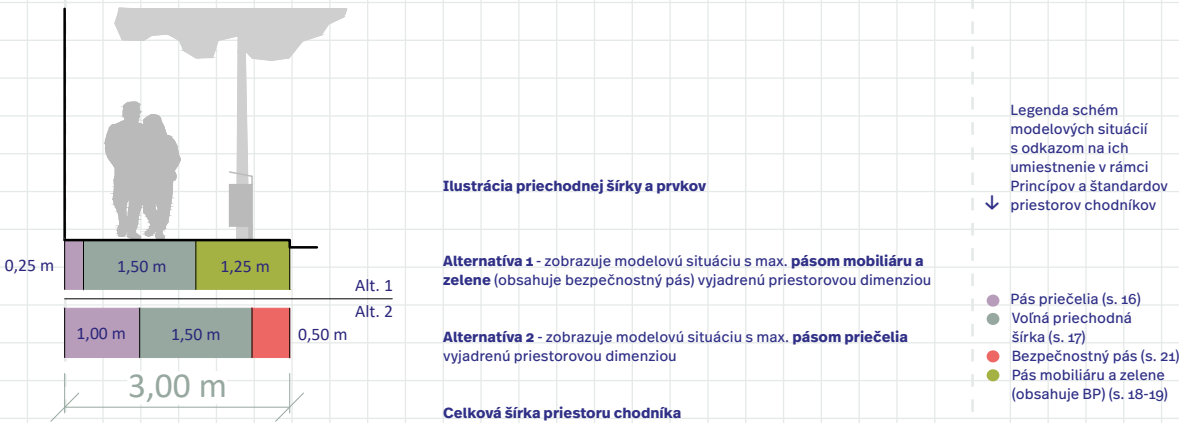
- situácie na mapových podkladoch zobrazujú konkrétne prierezy, chodníkov s ich orientačnými parametrami,
- mapy sú doplnené fotodokumentáciou vybraných chodníkov,
- mapy sú doplnené tabuľkami, ktoré ponúkajú šírkový prehľad, vybraných druhov chodníkov zoradených vzostupne podľa stanovených šírkových kategórií.

Schémy

- schémy sú priradené jednotlivým šírkovým kategóriám,
- schémy zobrazujú rozličné možnosti usporiadania chodníka v danej kategórii ma základe výberu jeho voľnej priechodnej šírky.

Schémy zobrazujú alternatívne možnosti usporiadania chodníka vo vybranej priestorovej kategórii. V rámci jednotlivých priestorových kategórií sú zobrazené varianty s min. a opt. voľnými priechodnými šírkami pruhu pre chodcov pre štandardné a významné ulice.

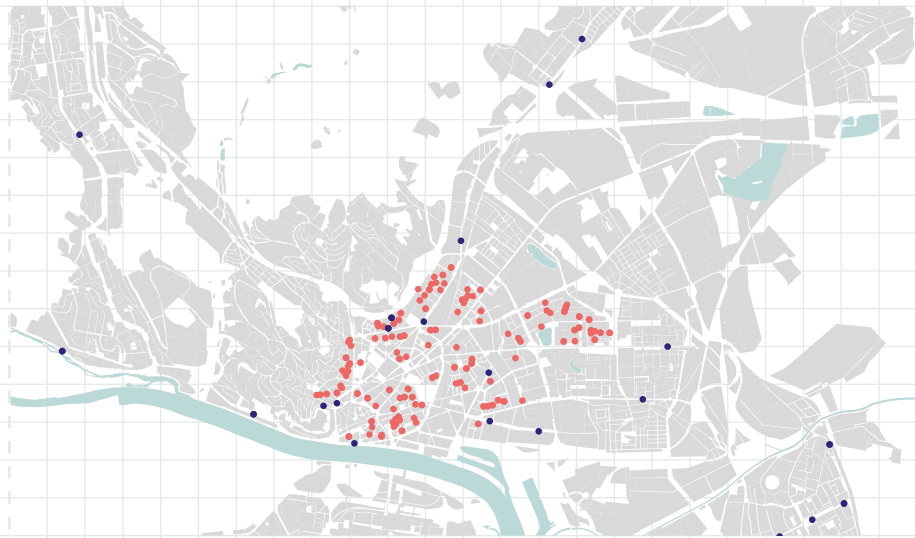
Alternatívy priestorového usporiadania zobrazujú možné riešenia konkrétnej priestorovej situácie v rámci použitia maximálneho pásu mobiliáru a zelene (s bezpečnostným pásom), resp. maximálneho pásu priečelia a bezpečnostného pásu.

Súhrnná tabuľka

- súhrnná tabuľka v závere sumarizuje možnosti priestorového usporiadania chodníka na základe narastajúcich šírkových kategórií v kombinácii s narastajúcou voľnou priechodnou šírkou chodníka.

Chodníky do 2,25 m

- 1. Mapovanie
- 2. Mapovanie

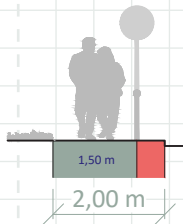
07 Chodník s orientačnou šírkou 2,2 m v danom priereze.
Bratislava, Košická 1 - vpravo

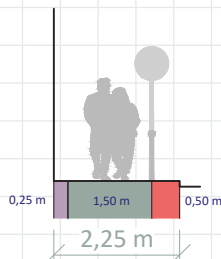
08 Chodník s orientačnou šírkou 1,8 m v danom priereze.
Bratislava, Karpatská 1 a 2 - vľavo a vpravo

V nezastavanom priestore

Minimálna voľná priechodná šírka

Pri súvislej prekážke

- Pás priečelia (s. 16)
- Voľná priechodná šírka (s. 17)
- Bezpečnostný pás (s. 21)
- Pás mobiliáru a zelene (obsahuje BP) (s. 18-19)

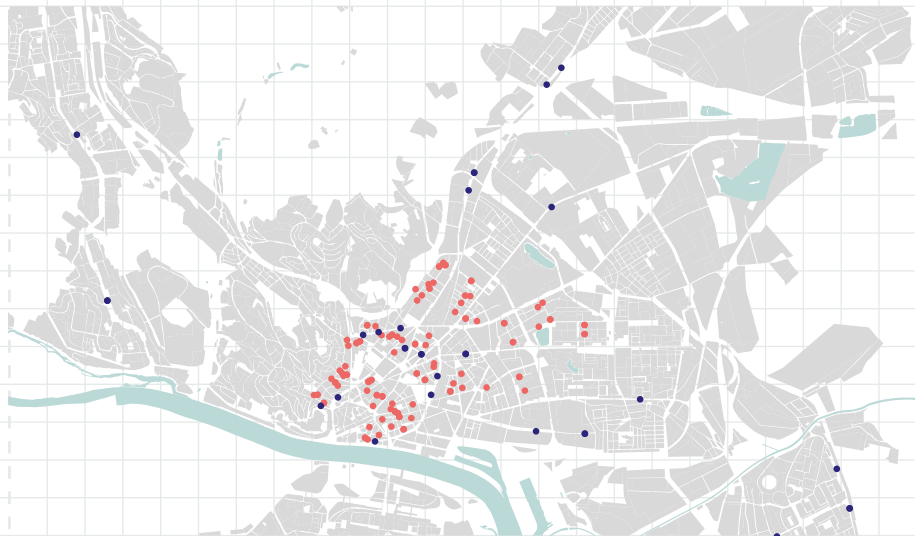

09 Chodník s orientačnou šírkou 2,2m v danom priereze.
Bratislava, Kazanská 4 - vľavo

10 Chodník s orientačnou šírkou 1,1 m v danom priereze.
Bratislava, Turčianska - vľavo a vpravo

Chodníky do 3 m

- 1. Mapovanie
- 2. Mapovanie

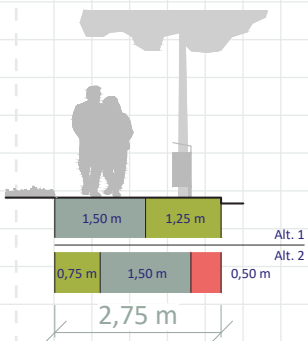
11 Chodník s orientačnou šírkou 2,4 m v danom priereze.
Vajanského nábrežie
1 - vľavo

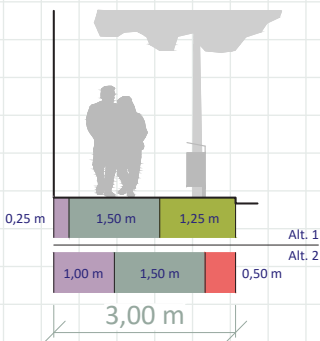
12 Chodník s orientačnou šírkou 2,1 m v danom priereze.
Mliekarenská - vpravo

V nezastavanom priestore

Minimálna voľná priechodná šírka

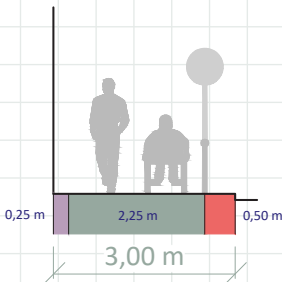
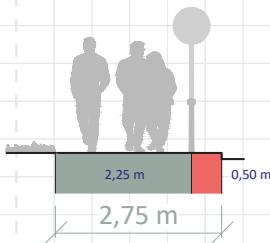

Pri súvislej prekážke

V prípade výsadby zelene pri voľnej priechodnej šírke 1,5 m sa aplikujú bodové výsadbové plochy (napr. stromové jamy). Líniové výsadbové plochy (napr. trávnaté pásy a záhony) sa aplikujú až pri voľnej priechodnej šírke min. 2,25 m.

Optimálna voľná priechodná šírka

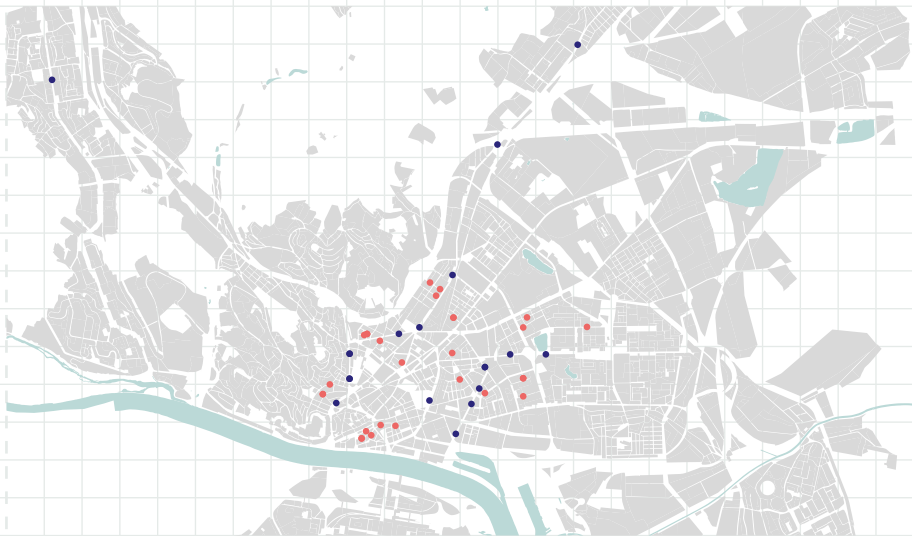

- Pás priečelia (s. 16)
- Voľná priechodná šírka (s. 17)
- Bezpečnostný pás (s. 21)
- Pás mobiliáru a zelene (obsahuje BP) (s. 18-19)

13 Chodník s orientačnou šírkou 2,6 m v danom priereze.
Družstevná - vľavo

Chodníky do 3,75 m

- 1. Mapovanie
- 2. Mapovanie

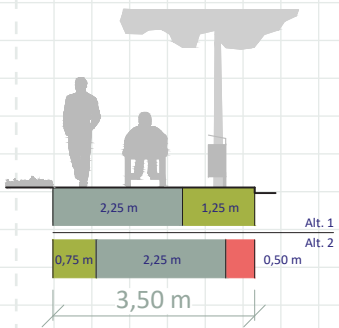
14 Chodník s orientačnou šírkou 3,7 m v danom priereze.
Račianska 4 - vpravo

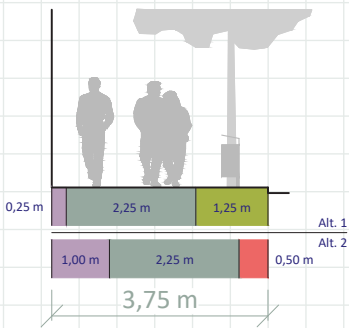
15 Chodník s orientačnou šírkou 3,2 m v danom priereze.
Sklenárova - vpravo

V nezastavanom priestore

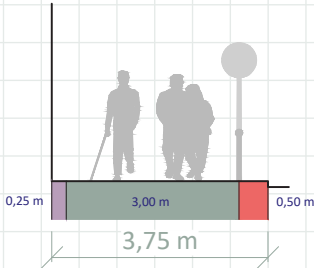
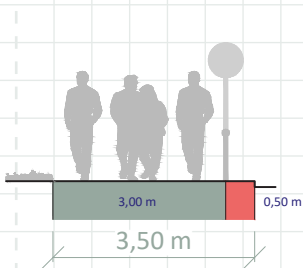
Optimálna voľná priechodná šírka v štandardných uliciach

Pri súvislej prekážke

Optimálna voľná priechodná šírka vo významných uliciach

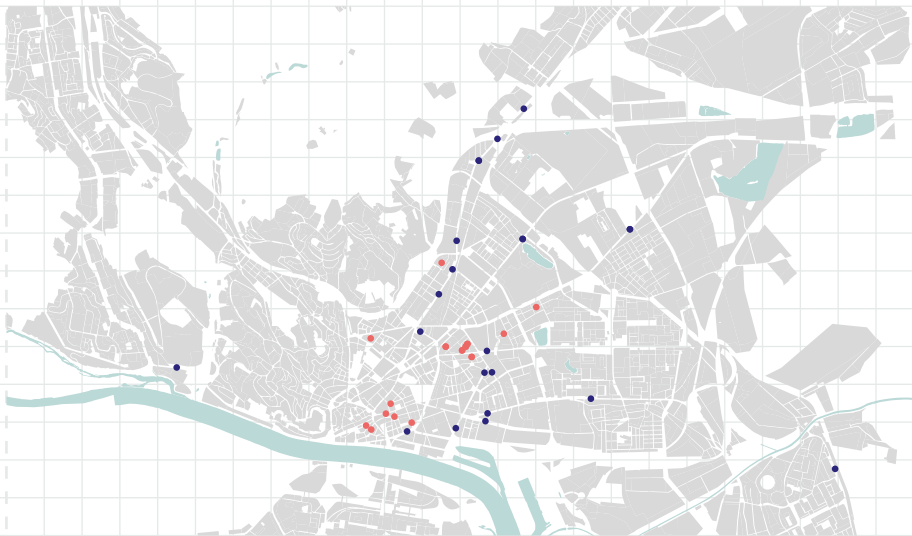

- Pás priečelia (s. 16)
- Voľná priechodná šírka (s. 17)
- Bezpečnostný pás (s. 21)
- Pás mobiliáru a zelene (obsahuje BP) (s. 18-19)

16 Chodník s orientačnou šírkou 3,7 m v danom priereze.
Legionárska - vľavo

Chodníky do 4,5 m

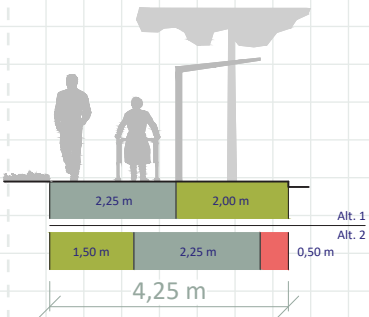
17 Chodník s orientačnou šírkou 4 m v danom priereze.
Jesenského 1 - vpravo

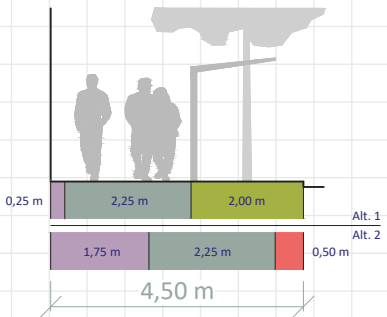
18 Chodník s orientačnou šírkou 4 m v danom priereze.
Vajnorská 2 - vľavo a vpravo

V nezastavanom priestore

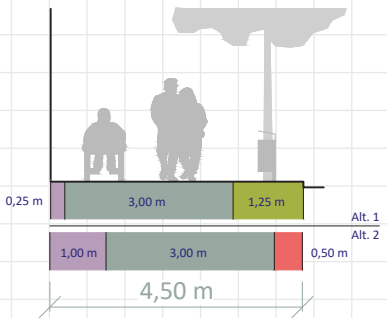
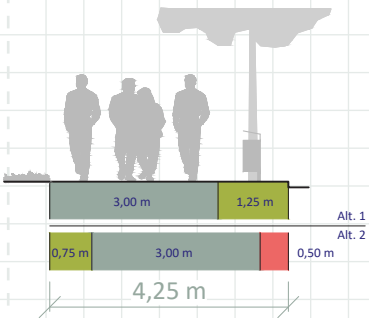
Optimálna voľná priechodná šírka v štandardných uliciach

Pri súvislej prekážke

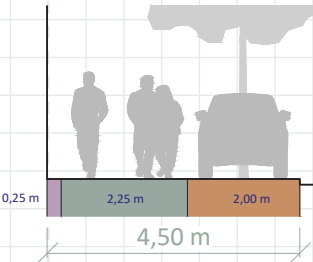

Optimálna voľná priechodná šírka vo významných uliciach

S parkovacím pruhom

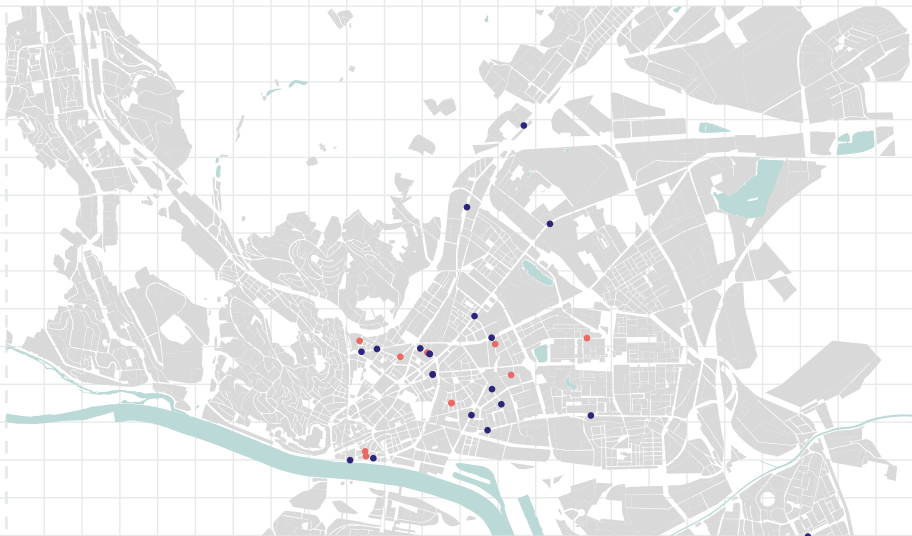
Optimálna voľná priechodná šírka v štandardných uliciach

Min. šírka cyklistickej komunikácie v stiesnených podmienkach je 1,5 m. V širších profloch štandardných ulíc sa odporúča aplikovať opt. šírku 2 m a vo významných uliciach 2,5 m.

- Pás priečelia (s. 16)
- Voľná priechodná šírka (s. 17)
- Bezpečnostný pás (s. 21)
- Pás mobiliáru a zelene (obsahuje BP) (s. 18-19)
- Parkovací pruh (s. 20)

Chodníky do 5,25 m

- 1. Mapovanie
- 2. Mapovanie

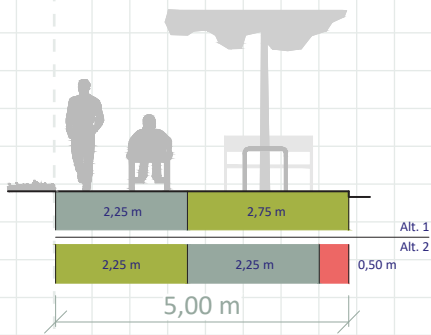
19 Chodník s orientačnou šírkou 5 m v danom priereze. Záhradníčka 1 - vľavo a vpravo

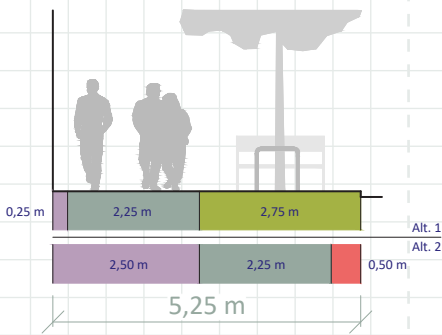
20 Chodník s orientačnou šírkou 4,6 m v danom priereze. Legionárska 1 - vpravo

V nezastavanom priestore

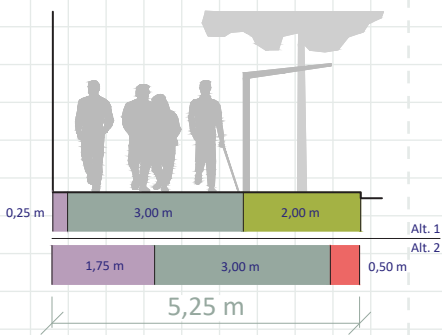
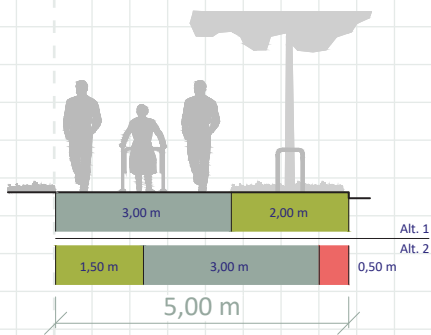
Optimálna voľná priechodná šírka v štandardných uliciach

Pri súvislej prekážke

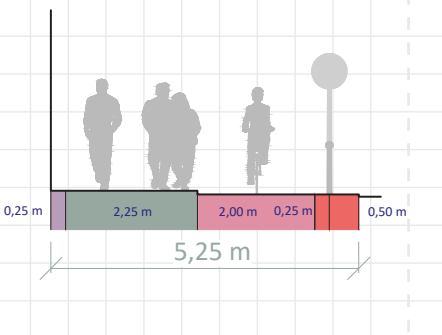
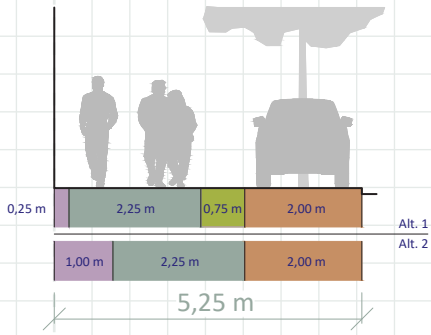

Optimálna voľná priechodná šírka vo významných uliciach

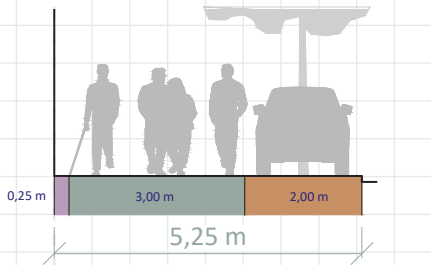

S parkovacím pruhom

Optimálna voľná priechodná šírka v štandardných uliciach

Optimálna voľná priechodná šírka vo významných uliciach

- Pás priečelia (s. 16)
- Voľná priechodná šírka (s. 17)
- Bezpečnostný pás (s. 21)
- Pás mobiliáru a zelene (obsahuje BP) (s. 18-19)
- Cyklistická komunikácia (s. 20)
- Parkovací pruh (s. 20)

Chodníky do 6 m

- 1. Mapovanie
- 2. Mapovanie

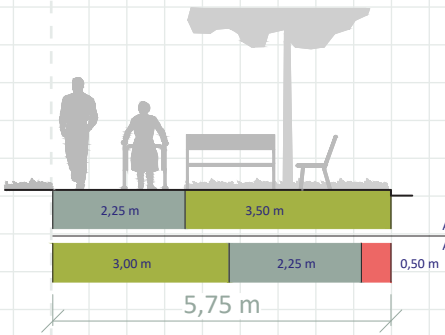
21 Chodník s orientačnou šírkou 5 m v danom priereze. Mostová 1 - vľavo

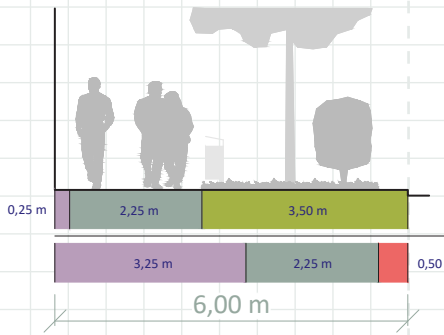
22 Chodník s orientačnou šírkou 5,5 m. Súkenická - vľavo

V nezastavanom priestore

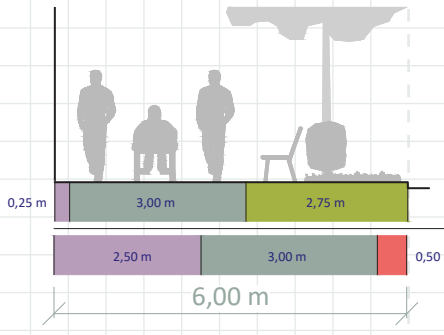
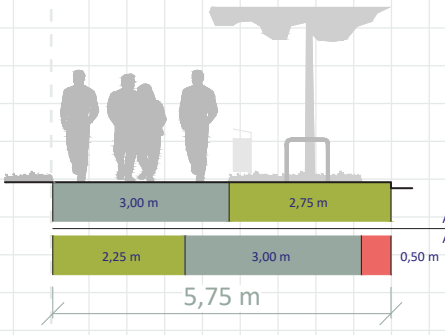
Optimálna voľná priechodná šírka v štandardných uliciach

Pri súvislej prekážke

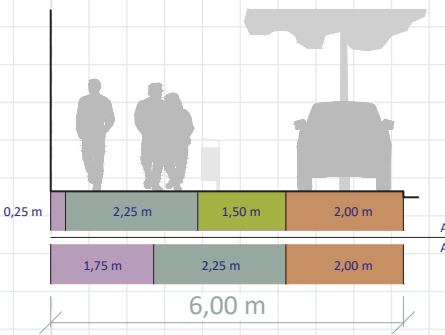

Optimálna voľná priechodná šírka vo významných uliciach

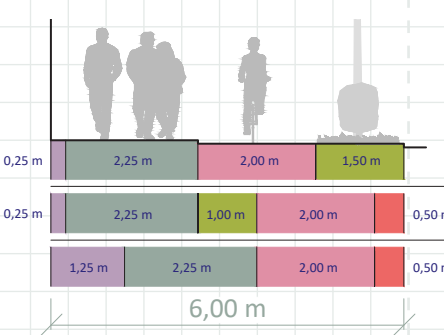

S parkovacím pruhom

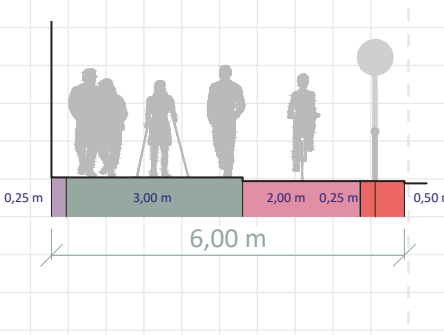
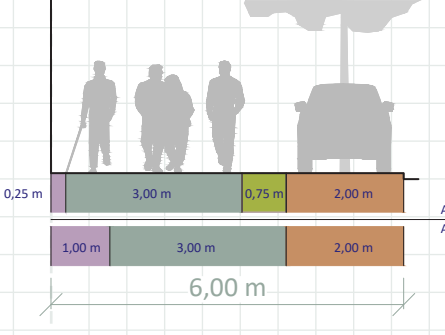
Optimálna voľná priechodná šírka v štandardných uliciach

S cyk. komunikáciou

Optimálna voľná priechodná šírka vo významných uliciach

- Pás priečelia (s. 16)
- Voľná priechodná šírka (s. 17)
- Bezpečnostný pás (s. 21)
- Pás mobiliáru a zelene (obsahuje BP) (s. 18-19)
- Cyklistická komunikácia (s. 20)
- Parkovací pruh (s. 20)

Súhrnná tabuľka

V nezastavanom priestore

Minimálna VPŠ v štandardných uliciach

Alt. 1
Alt. 2

do 2,25 m

do 3 m

do 3,75 m

do 4,5 m

do 5,25 m

do 6 m

Optimálna VPŠ v štandardných uliciach

Alt. 1
Alt. 2

Optimálna VPŠ vo významných uliciach

Alt. 1
Alt. 2

Pri súvislej prekážke

Minimálna VPŠ v štandardných uliciach

Alt. 1
Alt. 2

Optimálna VPŠ v štandardných uliciach

Alt. 1
Alt. 2

Optimálna VPŠ vo významných uliciach

Alt. 1
Alt. 2

S cyklistickou komunikáciou

Optimálna VPŠ v štandardných uliciach

Alt. 1
Alt. 2
Alt. 3

Optimálna VPŠ vo významných uliciach

Alt. 1

S parkovacím pruhom

Optimálna VPŠ v štandardných uliciach

Alt. 1
Alt. 2

Optimálna VPŠ vo významných uliciach

Alt. 1
Alt. 2

- Pás priechodia (s. 16)
- Voľná priechodná šírka (s. 17)
- Bezpečnostný pás (s. 21)
- Pás mobiliáru a zelene (obsahuje BP) (s. 18-19)
- Cyklistická komunikácia (s. 20)
- Parkovací pruh (s. 20)

Bibliografia

Odborná literatúra

Gehl, J. (2010). Cities for People. Island Press, Washington.

Jacobs, J. (1970 (2012)). Ekonómia miest (S. Ficová, preklad). MOX NOX, Dolní Kounice, Česko.

Lynch, K. (1960). The Image of the City. MIT Press, Cambridge.

Whye, W. H. (1980). The Social Life of Small Urban Spaces.

Zahraničné manuály

Bostom Complete Streets - Design Guidelines. City of Boston. 2013.

La U urbana: el libro blanco de las calles de Barcelona. FAD 2009.

Manuál tvorby veřejných prostranství hl. mesta Prahy. Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy. 2014.

Manuál tvorby verejných priestranstiev mesta Prešov. Burák, Burák, Nováček. 2019.

Urban Street Design Guide. NACTO. 2014

Štandardy bezbariérového vstupu do bytového domu. Čerešňová. 2021.

Princípy a štandardy

Stĺpiky

Lavičky

Smetné koše

Stojany na bicykle

Vonkajšie terasy

Rozvodné inštalačné skrine

Pitné fontány

Zeleň v meste

Verejné osvetlenie

Technické normy a pod.

STN 73 6110 Projektovanie miestnych komunikácií

TP 018 Zásady navrhovania prvkov upokojuvania dopravy na úsekoch cestných prietahov v obciach a mestách

TP 048 Navrhovanie debarierizačných opatrení pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie na pozemných komunikáciách

TP 085 Navrhovanie cyklistickej infraštruktúry

VZN č. 5/2018 o starostlivosti o verejnú zeleň a ochrane drevín, ktoré sú súčasťou verejnej zelene na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy

Zásady ochrany pre vybrané sektory pamiatkovej rezervácie, KPÚ 2012

Zásady ochrany pamiatkového územia Pamiatková zóna Bratislava – centrálna mestská oblasť, KPÚ 2015

Spracovateľský kolektív

Autorský tím (MIB)

Oto Nováček, Roman Žitňanský

Autorská spolupráca

Samuel Achberger, Miroslava Daňová,

Terézia Kyseľová, Michal Marcinov, Ján Urban,

študenti Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave

pod pedagogickým vedením Dagmar Kusendovej a Marcela Horňáka

Odborní konzultanti

Daniel Bartoň, Roman Bečka, Adrián Jankovič, Lenka Kudrnová,

Patrik Nítka, Peter Netri, Tomáš Peciar, Stanislav Skýva

Grafická identita

Martin Bajaník

Grafická úprava

Barbora Gavláková, Vojtech Ruman

Zdroje fotografií

Terézia Kyseľová - 07, 08, 09, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 , 18, 19, 20, 21, 22

Oto Nováček - 01, 02, 03, 04, 05, 06, 10

Manuál verejných priestorov

Princípy a štandardy priestorov chodníkov

Metropolitný inštitút Bratislavy

Sekcia verejných priestorov

Primaciálne námestie 1

814 99 Bratislava

© Metropolitný inštitút Bratislavy, Bratislava 2022

Manuál verejných priestorov/Princípy a štandardy priestorov chodníkov

V Bratislave v roku 2022 vydal Metropolitný inštitút Bratislavy.

Akokoľvek modifikácie publikácie sú možné len

so súhlasom vydavateľa. Publikácia je k dispozícii voľne na stiahnutie. Šírenie je možné len s uvedením zdroja.

Verzia 1.02

www.manual.mib.sk